

W. Długoszewska, W. Szygendowski

Piotrków Trybunalski, Zespół Staromiejski, AZP 74-54

Informator Archeologiczny : badania 24, 118

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Koźuchów, woj. zielonogórskie St. 55 patrz późne średniowiecze
 Krajkowo, gm. Mosina woj. poznańskie St. 4 patrz późne średniowiecze
 Kraków — Stare Miasto patrz okres nowożytny
 Kraków — Kazimierz patrz późne średniowiecze
 Kraków — Wawel patrz wczesne średniowiecze
 Kraków — Zwierzyniec patrz wczesne średniowiecze
 Orzechowo, gm. Miłośław woj. poznańskie St. 3 patrz okres halszacki

**Piotrków Trybunalski,
 St. 7 (zamek) AZP 74-54/8**

Muzeum Okręgowe
 w Piotrkowie Tryb.

Badania prowadził mgr Piotr Gajda (autor sprawozdania) i mgr Mirosław Szukała. Finansował WKZ w Piotrkowie Tryb. Pierwszy sezon badań. Pałac — wieża Zygmunta I Starego.

W roku 1990 w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi w otoczeniu budynku założono wykop o powierzchni 28 m². Odsłonięto przyporę w południowo-zachodnim rogu wieży oraz fragmenty drewnianych umocnień fosy.

**Piotrków Trybunalski,
 Zespół Staromiejski
 AZP 74-54/—**

Wojewódzki Konserwator Zabytków
 w Piotrkowie Trybunalskim

Nadzór nad pracami ziemnymi prowadzili: mgr W. Długoszewska i mgr inż. arch. W. Szygendowski. Miasto nowożytne.

Od kwietnia do czerwca 1990 r. miały miejsce prace ziemne, związane z przeprowadzaniem trasy ciepłociągu w obrębie Zespołu Staromiejskiego w Piotrkowie Trybunalskim (ul. ul. Krakowskie Przedmieście, Farna oraz część placu przy kościele farnym pod wezwaniem św. Jakuba). Założono wykop o łącznej powierzchni 152 m² i średniej głębokości ok. 1,5 m. W celu uniknięcia kolizji z istniejącą siecią gazową i telekomunikacyjną trasa wykopu miała nieregularny przebieg — 4 odcinki załamane pod kątem prostym i dochodzący do nich pod kątem 70. Odcinki oznaczono literami A-E.

W poszczególnych odcinkach odsłonięto:

— odcinek A — w profilu SE zaobserwowano skute cegły muru biegnącego w kierunku północnym.

— odcinek B — ujawnił relikty starszej zabudowy miasta, znanej z planu z roku 1824. Stanowi je 13 pozostałości murów ceglanych. W południowej części odcinka były to pozostałości fundamentów kamienic; pozostałe relikty związane były z obecnością 4 piwnic z zachowanymi niewielkimi fragmentami wysklepek, wnęk ściennych i sztywnic. Wszystkie fragmenty zostały wykonane w wątku blokowym bądź nieregularnym, z użyciem zaprawy wapienno-piaskowej i cegły o wymiarach: 6,0-7,4 x 123-135 x 270-280, na fundamentach z zalanych zaprawą gładzą narzutowych. Występujące w dwóch reliktach wyższe cegły (o wysokości 7,8-8,5) zostały użyte wtórnie (poniżej występuje partia cegieł o wymiarach podanych wcześniej). Świadczy to o nowożytnej genezie wszystkich reliktyw murów. Również występujący w tym odcinku materiał ruchomy (fr. ceramiki naczyńowej, kafla piecowych oraz szkła naczyńowego i okennego) można wstępnie datować na okres nowożytny (XVII-XVIII w.).

— odcinek C — w pobliżu obecnego, XIX-wiecznego ogrodzenia kościelnego natrafiono na pozostałości wcześniejszego muru. Między kamieniami, w zaprawie znaleziono fragmenty nowożytnej ceramiki naczyńowej. Od ww. muru na odcinku o długości ok. 2,5 m odsłonięto na głębokości ok. 1,5 m stosunkowo równą warstwę kostki granitowej.

— odcinek D — natrafiono na fragmenty kości ludzkich pochodzących ze zniszczonych w trakcie wcześniejszych prac ziemnych pochówków, oraz na fundamenty nie istniejącego dziś ogrodzenia placu kościelnego.

— odcinek E — odsłonięto relikty moszczonej drewnem drogi w pobliżu nieistniejącej dziś Bramy Krakowskiej. Na skutek braku materiału ruchomego nie jest możliwe datowanie pozostałości drogi — pobrano fragmenty drewna do analizy C 14.

Dokumentacja i materiały znajdują się w archiwum Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Piotrkowie Trybunalskim.

Poznań — Stare Miasto patrz późne średniowiecze

Poznań — Stare Miasto ul. Klasztorna 22, 23 patrz późne średniowiecze